



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PENGHELEI LA VÂRSTÎNCE
AMPUSORU



Fondul Social European
POSDRU 2007-2013



Instituția Națională
de Cercetare Științifică
și Dezvoltare în Educație
2007-2013



MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

OIPOSDRU



Universitatea
de Medicină și Farmacie
"I. L. Caraculău"
Brașov

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
UNIVERSITATEA „1 DECEMBRIE 1918” DIN ALBA IULIA
Facultatea de Drept și Științe Sociale
Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic

DISERTAȚIE

**Utilizarea metodelor activ-participative
în activitățile didactice**

Absolvent,
Măneasă Georgiana Alexandra

Conducător științific,
Prof.univ.dr. **Mărioara Ludușan**

Parteneri:



2014



Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad



Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

CUPRINS

RELAȚIA TEMEI CERCETĂRII CU ALTE CONCEPTE CHEIE DIN DIFERITE MODULE ALE PROGRAMULUI DE STUDIU. HARTĂ CONCEPTUALĂ.....	4
METODELE ACTIV-PARTICIPATIVE ÎN ACTIVITĂȚILE DIDACTICE .HARTĂ CONCEPTUALĂ	5
INTRODUCERE	6
1.METODE DE ÎNVĂȚĂMÂNT.....	8
1.1. Delimitări conceptuale.....	10
1.2. Taxonomia metodelor de învățământ.....	10
1.3. Metode tradiționale vs metode moderne.....	13
2. Metode activ-participative.....	17
2.1. Specificul metodelor activ-participative.....	17
2.2. Clasificarea metodelor activ-participative.....	20
2.3. Metode, tehnici și procedee activ-participative de eficientizare a învățării.....	24
2.4. Modalități de aplicare a metodelor activ-participative la clasa pregătitoare.....	34
3. Metodologia cercetării.....	44
3.1.Designul cercetării.....	44
3.2. Analiza și interpretarea rezultatelor.....	58
CONCLUZII.....	63
ANEXE.....	66
BIBLIOGRAFIE.....	88

Docimologie-perspective
comparative

Managementul proiectelor
de cercetare

UTILIZAREA METODELOR
ACTIV-PARTICIPATIVE ÎN
ACTIVITĂȚILE DIDACTICE

Proiectarea educațională a
activității cu grupa/clasa de
elevi

Studiu avansat al
educației în comunitate

Didactica activităților de
educație timpurie și a
școlarității mici

**Relația temei de cercetare cu alte concepte cheie din
diferite module ale programului de studiu**

METODELOR ACTIV-PARTICIPATIVE

DELIMITĂRI CONCEPTUALE

CLASIFICAREA METODELOR ACTIV-PARTICIPATIVE

EXEMPLE METODE ACTIV-PARTICIPATIVE

IMPORTANȚA METODELOR ACTIV-PARTICIPATIVE

Tehnologie didactică

Metodologie didactică

Metodă didactică

Procedeu didactic

Forme de organizare

Metode care favorizează
predarea-învățarea conceptelor

Metode de fixare, consolidare și
evaluare

Metode care stimulează gândirea
și creativitatea:

Metode prin care elevii sunt
învățați să rezolve sarcini

Metode de lucru în grup;

Cubul

Mozaiicul

Philips 6/6

Jocul didactic

Explozia stelară

Dezvoltarea gândirii critice

Dezvoltarea creativității

Activizarea elevilor

Metodele activ-participative în activitățile didactice

Dacă în timpurile vechi, predare-învățarea avea la bază metode tradiționale, lumea modernă în care ne aflăm a adus cu sine metode moderne.

Astfel, prin intermediul acestei cercetări se urmărește, evidențierea importanței metodelor activ-participative în activitatea didactică, nu doar datorită rolului lor formativ, ci și fiindcă la baza lor stă o educație modernă pentru o lume modernă.



Cercetarea pedagogică concretă s-a desfășurat la Școala gimnazială "Iuliu Maniu" Vințu de Jos din comuna Vințu de Jos. A inclus un efectiv de 39 de elevi a claselor pregătitoare, adică clasa pregătitoare A a cuprins 20 de elevi, iar clasa pregătitoare B un număr de 19 elevi. Ea s-a efectuat la disciplina Educație pentru societate, pe parcursul unui an școlar, mai exact anul școlar 2012-2013.

Repartizarea elevilor pe sexe

Clasa	Fete	Băieți	Total
Pregătitoare A	10	10	20
Pregătitoare B	10	9	19

Cunoscând faptul că, în cadrul activităților didactice este foarte important să ne preocupăm de implicarea activă a elevilor, am stabilit **ca scop** *evidențierea importanței utilizării metodelor activ-participative în cadrul activităților didactice desfășurate la disciplina **Educație pentru societate**, cu elevii din învățământul primar.*



În vederea atingerii acestui scop am pornit de la **ipoteza** conform căreia: *utilizarea metodelor activ-participative în activitățile didactice, în cadrul lecțiilor de educație pentru societate, va contribui la o facilă însușire a cunoștințelor, la formarea și dezvoltarea unui limbaj și a unui comportament civic adecvat.*



Pentru a verifica această ipoteză au fost fixate următoarele **obiective:**

- *Identificarea metodelor care facilitează desfășurarea activităților didactice;*
- *Identificarea gradului de cunoaștere și de utilizare a limbajului civic;*
- *Observarea gradului de respectare și de aplicabilitate a normelor de comportament civic în societate .*



De asemenea, tot cu scopul verificării ipotezei am folosit următoarele metode:

A. Metode de colectare a datelor:

B. Metode acționale sau de intervenție:

Experimentul pedagogic - utilizat în conformitate cu cele trei etape ale sale:

- a) etapa preexperimentală;
- b) etapa experimentală;
- c) etapa finală.



A. Etapa preexperimentală

A avut ca punct de plecare, aplicarea la elevii din ambele loturi (de control și experimental) a unui test de cunoștințe în cadrul disciplinei Educație pentru societate și aplicarea cadrelor didactice a unui chestionar.

Calificativele elevilor la evaluarea inițială

CLASA	TOTAL ELEVII	CALIFICATIV FB	CALIFICATIV B	CALIFICATIV S	CALIFICATIV I
Pregătitoare A	20	5	6	5	4
Pregătitoare B	19	6	6	4	3

CHESTIONAR adresat cadrelor didactice

- Sunteți de acord cu introducerea clasei pregătitoare în învățământul primar?
 - DA
 - NU
- Folosiți metode activ-participative în activitatea didactică?
 - totdeauna
 - uneori
 - frecvent
 - niciodată
- Care sunt principalele discipline la care utilizați metodele activ-participative?
 - Comunicare în limba română
 - Matematică și explorarea mediului
 - Educație pentru societate
- Enumerați metodele activ-participative cel mai des folosite în cadrul activității didactice
 -
 -
 -
 -
- Considerați că utilizarea metodelor activ-participative este importantă în activitatea didactică?
 - DA
 - NU
 - UNEORI
- În opinia dumneavoastră, utilizarea metodelor activ-participative contribuie la creșterea performanțelor școlare ale elevilor? Argumentați

Parteneri:



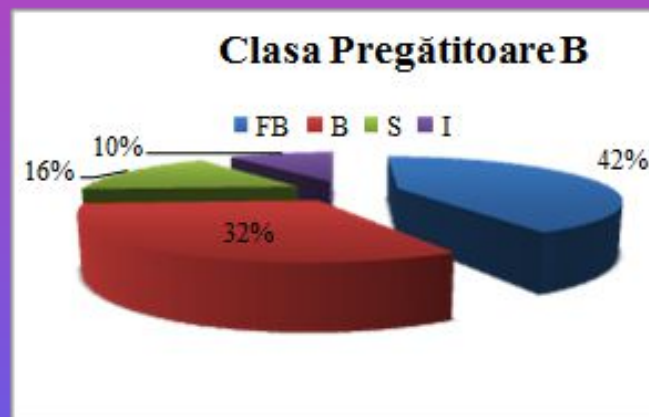
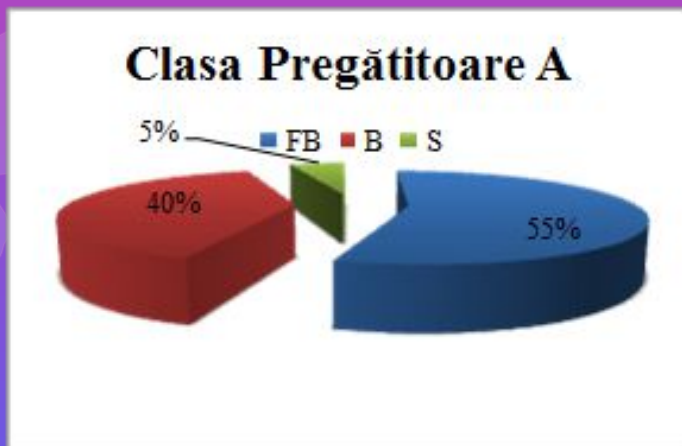


B. Etapa experimentală

Această etapă a avut ca **scop principal**, *introducerea factorului experimental în activitățile didactice desfășurate în cadrul lotului experimental* (clasa pregătitoare A), adică utilizarea metodelor activ-participative pe durata desfășurării activităților la disciplina Educație pentru societate, cu scopul influențării desfășurării evenimentelor.

C. Etapa finală

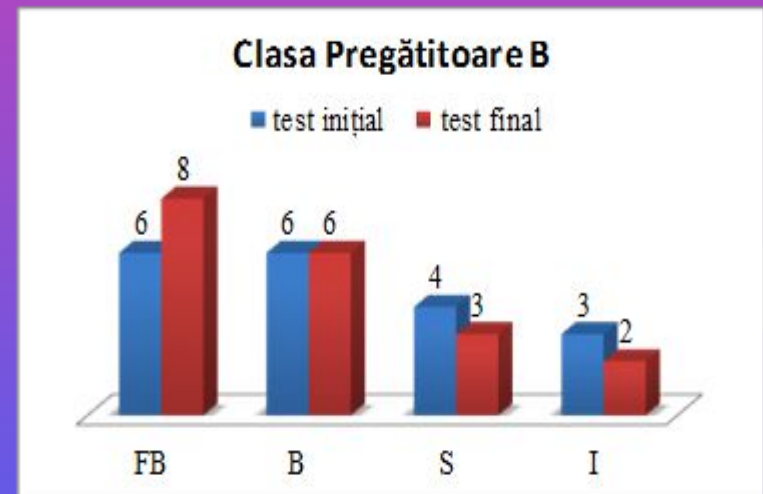
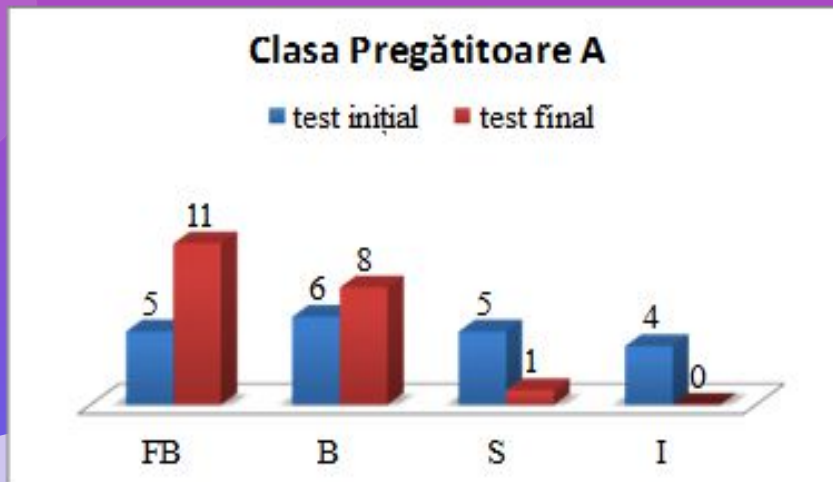
Prin această etapă s-a urmărit accentuarea diferențelor existente între două loturi implicate în cadrul experimentului, lotul de control și lotul experimental.



Rezultatele elevilor la testarea finală

Analiza și interpretarea rezultatelor

Finalul cercetării a avut ca punct de plecare compararea rezultatelor inițiale ale elevilor cu rezultatele finale, precum și rezultatele obținute între cele două clase pe tot parcursul derulării experimentului.



Rezultatele elevilor la cele două testări

Învățământul modern promovează învățarea prin participarea activă, o învățare calitativă, bazată pe sprijin reciproc, toleranță și efort, toate urmărind îndeplinirea aceluiași scop.



BIBLIOGRAFIE

- Abric, J., (2002), *Psihologia comunicării. Teorii și metode*, Editura Polirom, Iași
- Bocoș, M., Jucan, D., (2007), *Teoria și metodologia instruirii și Teoria și metodologia evaluării. Repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca
- Bocoș, M., (2006), *Paradigma pedagogică a activizării studenților*, Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic, Univesitatea “Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca
- Bontaș, I., (1998), *Pedagogie*, Ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura All Educational, București
- Bontaș, I., (2007), *Tratat de pedagogie*, Ediția a IV-a revăzută și adăugită, Editura Bic All, București
- Bout, O., (2006), *Ghid de practică pedagogică pentru elevi și studenți*, Editura Aska Grafika, Sighetul Marmației
- Cerghit, I., (2006), *Metode de învățământ*, Ediția a IV–a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași
- Constantin, R., Dumitrescu, L., (2009), *Predarea-învățarea interactivă centrată pe elev*, Ediția a II-a revizuită, M. E. C
- Cristea, S., (2000), *Dicționar de pedagogie*, Editura Litera, București
- Cucoș, C., (2006), *Pedagogie*, Ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași
- Cucoș, C., Neculau, A., (1998), *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, Editura Polirom, Iași
- Dobridor, I., Pânișoară, I., (2005), *Știința învățării. De la teorie la practică*, Editura Polirom, Iași
- Durkheim, E. ,(1980), *Educație și sociologie*, E. D. P.,București
- France, A., (1983), *Grădina lui Epicur*, Editura Dacia, Cluj-Napoca
- Gongea, E., Breben, S., (2002), *Metode interactice de grup. Ghid metodic*, Editura Arves, Timișoara

Popescu, G., (2007), *Psihologia creativității*, Ediția a III-a, Editura Fundației României de Mâine, București

Polya, G., (1971), *Descoperirea în matematică*, Editura Științifică, București

Salade, D., Bunescu, V. (1982), *Didactica*, E.D.P., București

Schaub, H., (2001), *Dicționar de pedagogie*, Editura Polirom, Iași

Țopa, L., (1979), *Metode și tehnici de muncă intelectuală*, E.D.P., București

Voiculescu, E., Aldea, D. (2005), *Manual de pedagogie contemporană. Partea a II-a. Teoria și metodologia instruirii și evaluării*, Editura Risoprint, Cluj-Napoca

Voiculescu, E., (2002), *Metodologia predării-învățării și evaluării*, Editura Ulise, Alba Iulia

Voiculescu, E., (2007), *Pedagogie și elemente de psihologie școlară*, Editura Aeternitas, Alba-Iulia

Roșca, A., (1972), *Creativitatea*, Editura Enciclopedică România, București

*** MEC, (2005), *Învățarea centrată pe elev. Ghid pentru profesori și formatori*, WYG International Ltd (IMC Consulting Ltd)

*** www.didactic.ro

*** www.edu.ro

*** www.scribd.com